

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Projekt: Diverzifikace činností v podmínkách malé farmy II.

Legislativní požadavky na zpracování vlastní produkce a prodeje malého množství vlastních produktů z prvovýroby přímo konečnému spotřebiteli

Státní
veterinární
správa

ÚVS SVS

odbor veterinární hygieny a ochrany veřejného zdraví

Prodej drůbeže a vajec ze dvora a prodej ulovené zvěře

při HPAI a AMP

MVDr. Tamara Latini & kol., Klatovy – Úhlava, 22.2.2023

VYSOCE PATOGENNÍ AVIÁRNÍ INFLUENZA (ptačí chřipka) - HPAI

Co je vysoce patogenní ptačí chřipka?

- Influenza drůbeže, známá také jako ptačí chřipka, je virové onemocnění postihující ptáky. Postihuje jak volně žijící ptáky, tak drůbež jako slepice, krůty, kachny a husy.
- Postižená zvířata mají dýchací potíže, trpí ztrátou chuti a masivně hynou v průběhu 1 –2 dnů. K přenosu dochází především trusem nemocných ptáků. Úhyn ptáka na ptačí chřipku lze potvrdit pouze v laboratoři.
- Inkubační doba je časový úsek mezi kontaktem s původcem nákazy a vzplanutím klinických příznaků. V případě influenzy je to pouze několik dní. První příznaky se obvykle objeví do jednoho týdne.

- Infikovaná zvířata jsou otupělá a mají načepýřené peří, jsou netečná, odmítají se pohybovat, mají dýchací potíže, jsou apatická. Příjem krmiva je výrazně snížen nebo se objeví úplné nechutenství.
- Rovněž snáška se výrazně snižuje nebo se úplně zastaví. Vejce jsou deformovaná a mají tenkou skořápku.
- Některá zvířata vykazují příznaky nachlazení (výtok z nosu, kýchání).
- Během jednoho až dvou dnů dochází k vysokému úhynu. Zjišťovány jsou krváceniny a nekrotické změny na hřebínku a lalůčcích, edém hlavy. Mohou se objevit otoky a krváceniny na končetinách.

Legislativa

Legislativa EU

od 21. 4. 2021

- NAŘÍZENÍ EP A RADY (EU) **2016/429**
- NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) **2020/687**

Pro účely nařízení **2016/429** se rozumí:

„**drůbeží**“ ptáci, kteří jsou chováni nebo drženi v zajetí pro účely:

— a) produkce:

- i) masa;
- ii) konzumních vajec;
- iii) jiných produktů;

— b) zazvěření zvěře pernaté

(do drůbeže patří: kur domácí, krůty, perličky, kachny, husy, křepelky, holubi, bažanti, koroptve a běžci)

Pro účely nařízení 2016/429 se rozumí:

„ptáky chovaným v zajetí“ ptáci jiní než drůbež, kteří jsou drženi v zajetí z jiných důvodů, než jsou důvody uvedené výše, včetně ptáků, kteří jsou drženi za účelem přehlídek, závodů, výstav, soutěží, šlechtění nebo prodeje;

provozovatelem“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, jež nese odpovědnost za zvířata nebo produkty, a to i po omezenou dobu, avšak **s výjimkou chovatelů zvířat v zájmovém chovu** a veterinárních lékařů;

„zvířetem v zájmovém chovu“ zvíře druhů uvedených v předpise, které je chováno pro soukromé nekomerční účely; *(ptáci mimo vyjmenované druhy u drůbeže)*

Pro účely nařízení 2016/429 se rozumí:

„zařízením“ jakékoli prostory, jakákoli stavba nebo v případě zemědělské činnosti ve venkovních podmínkách jakékoli prostředí či místo, kde jsou přechodně či trvale držena zvířata nebo uchovávány zárodečné produkty, s výjimkou:

- a) domácností, které chovají zvířata v zájmovém chovu;
- b) veterinárních ordinací nebo klinik;

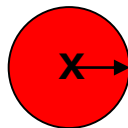
Stanovení pásem při výskytu HPAI v chovu

ohnisko

x

Pozitivní chov

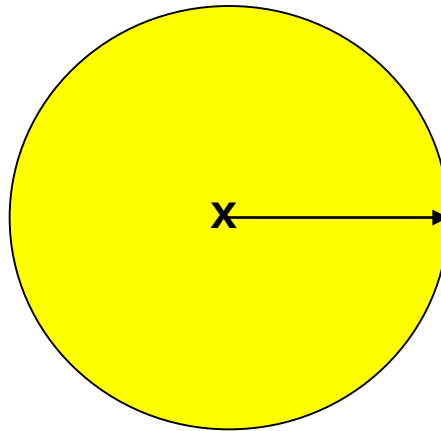
pásmo ochrany

$r = 3 \text{ km}$ ($d = 6 \text{ km}$)

- opatření trvají min. 21 dní od ukončení sanitace infikovaného hospodářství

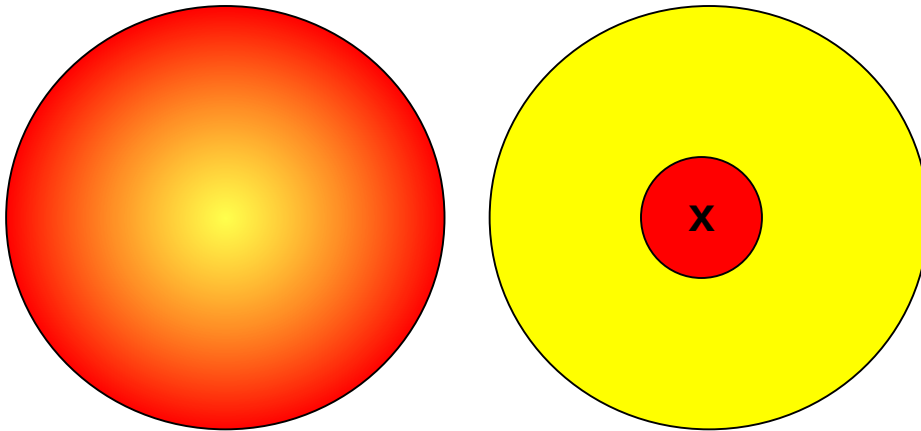
pásmo dozoru

$r = 10 \text{ km}$ ($d = 20 \text{ km}$)

- opatření trvají min. 30 dní od ukončení sanitace infikovaného hospodářství

Uzavřená pásma

$r = 10 \text{ km}$ ($d = 20 \text{ km}$)

zahrnují ohnisko, pásma ochrany a pásma dozoru

**OPATŘENÍ
V UZAVŘENÝCH PÁSMECH
(ochranném pásmu i pásmu
dozoru)**

Nařízení č. 2016/429 a č. 2020/687

ZÁKAZ PŘEMÍSTOVÁNÍ v uzavřených pásmech

Je zakázáno přemísťování drůbeže a volně žijících ptáků a produktů z těchto zvířat a jiných materiálů v ochranném pásmu, z ochranného pásma a do něj a v pásmu dozoru, z pásma dozoru a do pásma dozoru.

V případě HPAI to je zákaz:

- *přemísťování chovaných zvířat (**živé drůbeže**)*
- ***doplnění stavů zvěře** (vypouštění bažantů z bažantnice)*
- ***přemísťování vajec k lidské spotřebě ze zařízení v uzavřeném pásmu***
- *přemísťování masa a drobů drůbeže a volně žijících ptáků **z jatek a zařízení pro nakládání se zvěřinou** v uzavřeném pásmu*
- *přemísťování masných výrobků získaných z čerstvého masa drůbeže a volně žijících ptáků **ze zařízení** v uzavřeném pásmu*

Zákazy v uzavřených pásmech

- KVS v případě nákazy vydá mimořádná veterinární opatření (MVO) ve kterých mimo jiné stanoví pásma a uvede zákazy.
- KVS může dané zákazy rozšířit na i jiné činnosti, než stanovuje předpis, včetně přemísťování, proto je důležité **věnovat pozornost** MVO vydané pro oblast, kde máte chov.
- Na tyto zakázané činnosti může KVS v určitých případech (na základě žádosti) udělit výjimku a stanovit podmínky pro její uplatnění.

Zákazy v uzavřených pásmech

Zákaz se nevztahuje na

- prodej / dodávání **poražené drůbeže přímo konečnému spotřebiteli chovatelem v místě chovu v malém množství**
- prodej / dodávání **vajec přímo konečnému spotřebiteli chovatelem v místě chovu v malém množství**

není-li zákaz uveden v MVO !!!

Prodej mimo chov je již považován za přesun a musí ho povolit KVS.

Africký mor prasat

- AMP

Co je africký mor prasat

- Africký mor prasat (AMP) je nakažlivé virové onemocnění prasat domácích i divokých.
- Virus je velice odolný a zůstává infekční řadu měsíců ve zmraženém či sušeném mase a v masných výrobcích vyrobených běžnými technologickými postupy.
- Nemoc není přenosná na člověka a jiné druhy zvířat, ale člověk, domácí zvířata a předměty, včetně oblečení, mohou sloužit k přenosu a šíření viru.

Legislativa

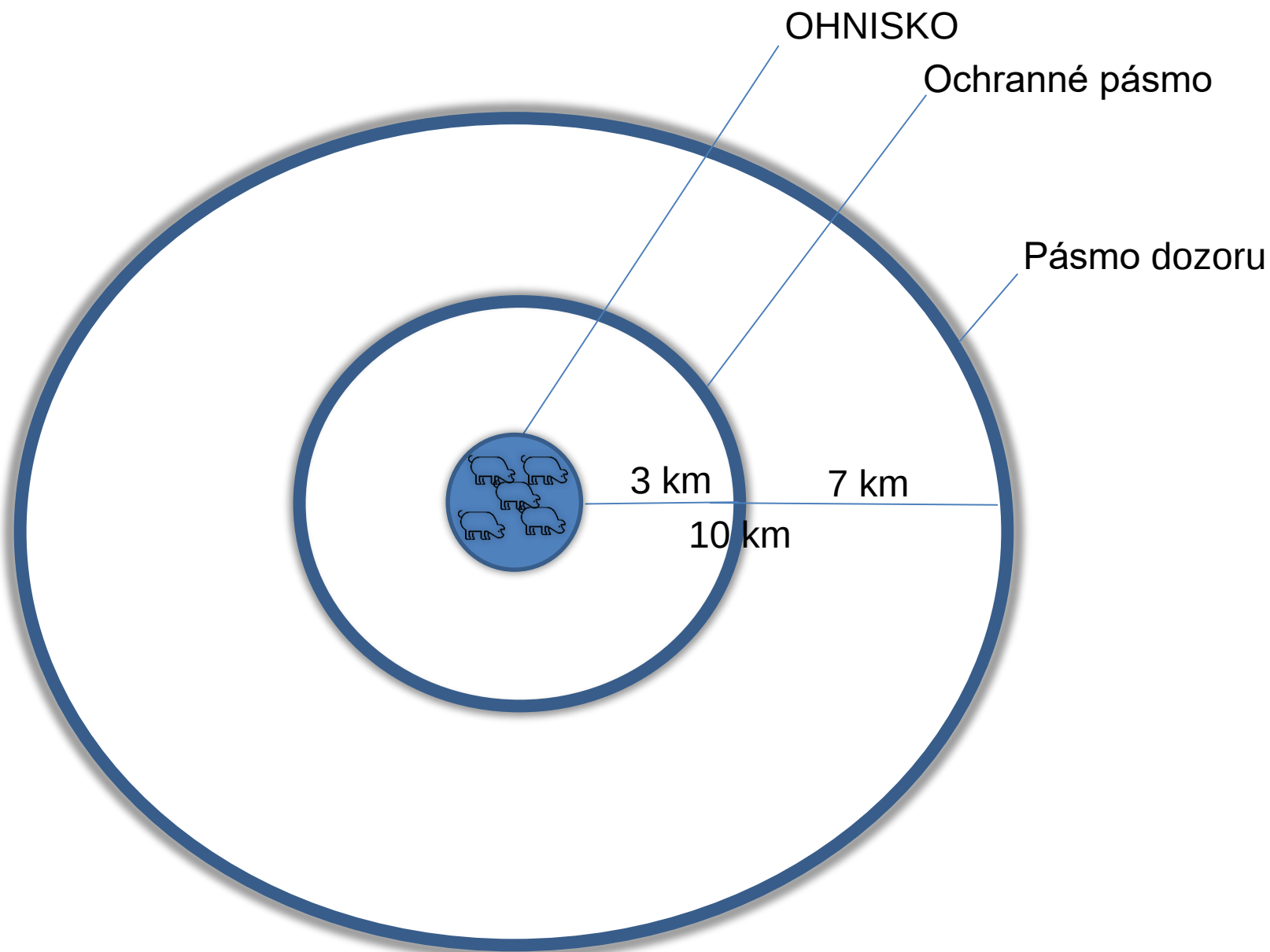
Legislativa EU

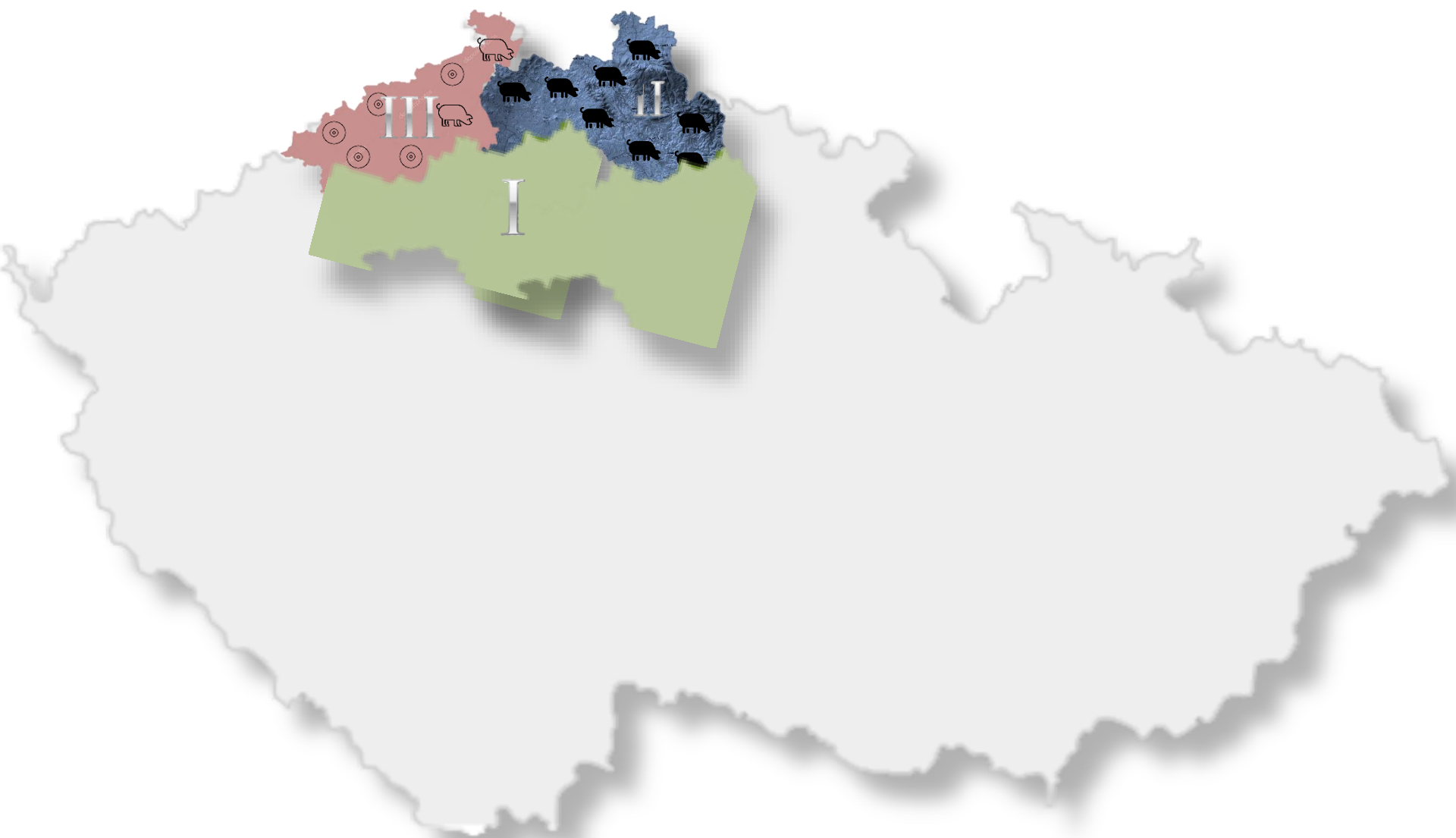
- NAŘÍZENÍ EP A RADY (EU) **2016/429**
- NAŘÍZENÍ KOMISE V PŘENESENÉ PRÁVOMOCI (EU) **2020/687**
- PROVÁDĚCÍ NAŘÍZENÍ KOMISE (EU) **2021/605**

Uzavřená pásma

- **uzavřené pásmo I**, tj. oblasti, ve kterých nebylo úředně potvrzeno **žádné ohnisko** AMP u chovaných ani volně žijících prasat, (obdoba pásma dozoru)
- **uzavřené pásmo II** (původní pásmo infekce), tj. oblasti, ve kterých se AMP vyskytuje pouze u **volně žijících** prasat, (obdoba ochranného pásma)
- **uzavřené pásmo III**, tj. oblasti, ve kterých se AMP vyskytuje u **chovaných** prasat.

Výskyt AMP u chovaných prasat

AMP – pásmo I

- **Z pásma I** může být uvedena na trh i nezpracovaná zvířina nebo výrobky z ní, vyrobené běžnými technologickými postupy, ale zvířina ani výrobky nesmí opustit území ČR.
- **Z České republiky** je možné vyvézt pouze masné výrobky vyrobené zvláště k tomu určenými metodami zpracování, které zajistí zmírnění rizika přenosu AMP těmito výrobky. Takové zpracování musí proběhnout ve schváleném podniku.
- **V uzavřených pásmech** platí obecný zákaz přesunu všech produktů pocházejících od volně žijících prasat.
- Výše uvedené výjimky může povolit krajská nebo Ústřední veterinární správa.
- Je třeba vždy pozorně sledovat aktuální mimořádná veterinární opatření.

VOLNĚ ŽIJÍCÍ PRASATA Z UZAVŘ. PÁSMA I

Spotřeba zvěřiny je na základě povolení KVS možná i mimo uzavřená pásma.

Pokud není ulovené prase divoké vyšetřeno na AMP, musí být zlikvidováno.

Pokud je ulovené prase divoké vyšetřeno na AMP a je

- Pozitivní – musí být zlikvidováno
- Negativní – je požitelné s omezením:
 - pro osobní spotřebu
 - pro zpracování se zvláštním ošetřením ve schváleném podniku
 - pouze pro území ČR
 - pro přímý prodej konečnému spotřebiteli

AMP – pásmo II a III

Omezení v uzavřených pásmech II a III

- **Pásmo II a III** nesmí opustit zde ulovená prasata divoká ani jejich maso. Je zde zakázán i přímý prodej ulovených prasat a masa z nich lovcem konečnému spotřebiteli.
- Z **pásem II a III** lze vynést pouze masné výrobky vyrobené zvláště k tomu určenými metodami zpracování, které zajistí zmírnění rizika přenosu AMP těmito výrobky. Takové zpracování musí proběhnout ve schváleném podniku a výrobky je poté možné uvést na trh v celé EU.

VOLNĚ ŽIJÍCÍ PRASATA Z UZAVŘENÉHO PÁSMA II

Spotřeba nezpracované zvěřiny je možná pouze uvnitř pásma II a III.

Pokud není ulovené prase divoké vyšetřeno na AMP, musí být zlikvidováno.

Pokud je ulovené prase divoké vyšetřeno na AMP a je

- Pozitivní – musí být zlikvidováno
- Negativní – je požitelné s omezením:
 - Pro osobní spotřebu
 - pro zpracování se zvláštním ošetřením ve schváleném podniku

VOLNĚ ŽIJÍCÍ PRASATA Z UZAVŘENÉHO PÁSMA III

Spotřeba nezpracované zvěřiny je možná pouze uvnitř pásma II a III.

Pokud není ulovené prase divoké vyšetřeno na AMP, musí být zlikvidováno.

Pokud je ulovené prase divoké vyšetřeno na AMP a je

- Pozitivní – musí být zlikvidováno
- Negativní – je požitelné s omezením:
 - Pro osobní spotřebu
 - pro zpracování se zvláštním ošetřením ve schváleném podniku

**Děkuji
za pozornost**

www.svscr.cz